

AANHANGSEL VERSLAGEN No. 196

UNIVERSUM EN STEEKPROEF VAN DE TEEFT VAN GROENTE EN VROEGE AARD-
APPELEN IN DE OPEN GROND OP GESPECIALISERDE BEDRIJVEN IN RAND-
GEBIEDEN VAN HET GEESTMERAMBACHT T.B.V. HET RENTABILITEITSONDERZOEK

(basis landbouwtelling C.B.S. 1965)

67/1320

DE TUINBOUW IN RANDGEBIEDEN VAN HET GEESTMERAMBACHT

A. Het universum van de tuinbouw

Voor het verkrijgen van inzicht in de structuur van de tuinbouw in de gemeenten Heerhugowaard, Harenkarspel en Sint Maarten is gebruik gemaakt van de landbouwtelling over 1965 van het C.B.S. Van alle geregistreerde bedrijven met tuinbouw in dit gebied waren gegevens ter beschikking betreffende de oppervlakte cultuurgrond, de geteelde gewassen, het hoofdberoep van de ondernemer en de gemeente van vestiging.

Op basis van deze gegevens kon, via normen, de arbeidsbehoefte per bedrijf worden berekend, zodat de bedrijven konden worden ingedeeld naar bedrijfsgrootteklasse. Tevens werd per bedrijf het percentage van de totale arbeidsbehoefte t.b.v. tuinbouwgewassen vastgesteld, opdat bedrijven die met andere takken van bedrijf waren verbonden konden worden onderkend.

Na deze bewerking bleken de 866 geregistreerde bedrijven met tuinbouw als volgt te kunnen worden gespecificeerd:

1. bedrijven met een arbeidsbehoefte van minder dan 1 manjaar	250
2. bedrijven gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	192
3. bedrijven met meer dan 80% arbeid aan tuinbouwteelt	<u>424</u>
Totaal aantal geregistreerde bedrijven	866

In verband met het feit, dat het rentabiliteitsonderzoek alleen betrekking zal hebben op bedrijven die op de teelt van groente en vroege aardappelen in de open grond zijn gespecialiseerd is het te onderzoeken universum beperkt tot bedrijven waarvan deze teelt meer dan 80% van de totale arbeidsbehoefte uitmaakt. Van de onder punt 3 genoemde 424 bedrijven met meer dan 80% arbeidsbehoefte voor tuinbouwgewassen, bleken 134 bedrijven aan deze norm te voldoen. Op deze 134 bedrijven is het onderzoek derhalve in eerste aanleg gebaseerd.

In tabel 1 zijn van genoemde aantallen bedrijven frequenties per bedrijfsgrootteklasse gegeven. In tabel 2 is een indruk verstrekt van de betekenis van deze frequenties door de arbeidsbehoefte per bedrijfsgrootteklasse (in manjaren) tot uitdrukking te brengen. Uit deze tabel blijkt o.m. dat het onderzoek op de bedrijven die op de teelt van groenten en vroege aardappelen in de open grond zijn gespecialiseerd, betrekking heeft op ca 18% van de totale arbeidsbehoefte van alle bedrijven met tuinbouw in de voornoemde gemeenten.

B. Universum en steekproef van de opengrondsteelt van groente en vroege aardappelen op gespecialiseerde bedrijven

De 134 bedrijven die de basis voor het onderzoek vormen zijn in de volgende gemeenten gelegen:

Heerhugowaard	61 bedrijven
Harenkarspel	64 bedrijven
Sint Maarten	9 bedrijven
	<hr/>
	134 bedrijven

Voor de samenstelling van de steekproef zijn de bedrijven vanaf het kleinste bedrijf (1 manjaar) in oplopende volgorde gesorteerd. Binnen de onderscheiden grootteklasse is een volgorde aangebracht naar gemeente.

Uitgaande van een steekproefpercentage van $33 \frac{1}{3}$ werd elk 3e bedrijf voor deelneming aan het onderzoek bezocht. Het resultaat van het bezoek aan de 44 aldus gekozen bedrijven is als volgt:

1. geschikt voor en bereid tot deelneming	17 bedrijven
2. geschikt voor, doch niet bereid tot deelneming	10 bedrijven
3. om administratieve redenen niet geschikt voor deelneming	1 bedrijf
4. om andere buiten het bedrijf gelegen redenen niet geschikt tot deelneming	5 bedrijven
5. i.v.m. een gedeeltelijke onteigening niet geschikt voor deelneming	3 bedrijven
6. gemengd met andere takken van bedrijf of beroep, waardoor niet geschikt voor deelneming	3 bedrijven
7. doordat bedrijven nog niet zijn verkaveld niet geschikt voor deelneming	2 bedrijven
8. om andere redenen (o.a. uitbreiding glasteelten) niet geschikt voor deelneming	3 bedrijven
	<hr/>
	44 bedrijven

Ter vervanging van de onder punt 2, 3 en 4 genoemde bedrijven werden 16 bedrijven van nagenoeg dezelfde grootte bezocht, hiervan werden 10 bedrijven in de 2e rondgang en het resterende aantal in de volgende rondgangen gerealiseerd.

De mate waarin de bedrijven van de steekproef over de diverse bedrijfs-groottesklassen en gemeenten - in vergelijking met het universum - zijn verdeeld blijkt respectievelijk uit de tabellen 3, 4, 5 en 6.

Hierbij zij opgemerkt dat in deze vergelijking ook de 11, voor het onderzoek ongeschikt bevonden bedrijven, onder de steekproef zijn verantwoord. Het was nl. niet mogelijk alle 134 bedrijven op geschiktheid te onderzoeken.

BEDRIJVEN MET TUINBOUW
(Aantal bedrijven per grootteklasse)

Bedrijfsgrootteklasse (in manjaren arbeidsbehoefte)	Alle bedrijven	Te klein (arbeidsbe- hoefte < 1 manjaar)	Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	Bedrijven met > 80% v.d. arbeids- behoefte t.b.v. tuinbouwgewassen		%
				totaal	waarvan bedrijven met > 80% t.b.v. de groenteteelt in de open grond	
< 1,0 manjaar	250	250	-	-	-	-
1,0 - < 1,5 "	122	-	31	91	35	26
1,5 - < 2,3 "	236	-	58	178	57	43
2,3 - < 3,4 "	155	-	61	94	22	16
3,4 - < 5,1 "	70	-	24	46	18	13
5,1 - > 5,1 "	33	-	18	15	2	2
Totaal	866	250	192	424	134	100
In %	100	29	22	49	15	

Basisgegevens: landbouwtelling C.B.S. 1965

Tabel 2

BEDRIJVEN IN 'T TUINBOUW
(Arbeidsbehoefte per bedrijfsgroottesklasse in manjaren)

Bedrijfsgroottesklasse (in manjaren arbeidsbehoefte)	Alle bedrijven		Te klein (arbeids- behoefte < 1 manj.)	Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep	Bedrijven met > 80% v.d. arbeids- behoefte t.b.v. tuinbouwgewassen	
		%			totaal	waarvan bedrijven met > 80% t.b.v. de groenteteelt in de open grond
< 1,0 manjaar	117	7	117	-	-	-
< 1,5 "	152	9	-	38	114	45
< 2,3 "	442	27	-	109	333	104
< 3,4 "	424	25	-	165	259	61
< 5,1 "	280	17	-	98	182	72
> 5,1 "	249	15	-	126	123	12
Totaal	1664	100	117	536	1011	294
In %	100		7	32	61	18

Basisgegevens: landbouwtelling C.B.S. 1965.

Tabel 3

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar bedrijfsgrootteklasse)

Bedrijfsgrootte- klasse (in manjaren arbeidsbehoeftte)	Aantal bedrijven			Arbeidsbehoeftte (manjaren)			Oppervl. cult.grond (are)		
	universeum	steek- proef	steekproef in % van universeum	universeum	steek- proef	steekproef in % van universeum	universeum	steek- proef	steekproef in % van universeum
1,0 - < 1,5 manjaar	35	11	31,4	45	14	31,1	8312	2662	32,0
1,5 - < 2,3 "	57	19	33,3	104	34	32,7	21293	6373	29,9
2,3 - < 3,4 "	22	8	36,4	61	22	36,1	12913	4532	35,1
3,4 - > 3,4 "	20	6	30,0	84	25	29,8	18200	5264	28,9
Totaal	134	44	32,8	294	95	32,3	60718	18831	31,0

Tabel 4

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar plaats van vestiging)

Plaats van vestiging	Aantal bedrijven			Arbeidsbehoefte (manjaren)			Oppervl. cult.grond (are)		
	universum	steekproef	steekproef in % van universum	universum	steekproef	steekproef in % van universum	universum	steekproef	steekproef in % van universum
Heerhugowaard	61	21	34,4	145	49	33,8	30393	10055	33,1
Harenkarspel	64	20	31,3	135	40	29,6	27196	7657	28,2
Sint Maarten	9	3	33,3	14	6	42,9	3129	1119	35,8
Totaal	134	44	32,8	294	95	32,3	60718	18831	31,0

Tabel 5

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM IN STEEKPROEF
(Indeling naar bedrijfsgroottklasse)

Bedrijfsgrootte- klasse (in manjaren arbeidsbehoefte)	Oppervl. groente (are)		Oppervl. vroege aardappelen (are)	
	universum	steek- proef	universum	steek- proef
		steekproef in % van universum		steekproef in % van universum
1,0 - < 1,5 manjaar	4569	1449	2906	1096
1,5 - < 2,3 "	11008	3346	6928	2367
2,3 - < 3,4 "	6671	2328	4969	2032
3,4 - > 3,4 "	9071	3013	7013	1595
Totaal	31319	10136	21816	7090
		32,4		32,5

Tabel 6

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar plaats van vestiging)

Plaats van vestiging	Oppervl. groente (are)			Oppervl. vroege aardappelen (are)		
	universum	steek- proef	steekproef in % van universum	universum	steek- proef	steekproef in % van universum
Heerhugowaard	14645	4990	34,1	12825	4099	32,0
Harenkarspel	14892	4441	29,8	8594	2721	31,7
Sint Maarten	1782	705	39,6	397	270	68,0
Totaal	31319	10136	32,4	21816	7090	32,5